

Bruxelles, 28.5.2019
COM(2019) 244 final

RAPORT AL COMISIEI

**CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI CURTEA DE CONTURI
PRIVIND GESTIONAREA FONDULUI DE GARANTARE AL FONDULUI
EUROPEAN PENTRU INVESTIȚII STRATEGICE ÎN 2018**

{SWD(2019) 188 final}

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Context operațional	2
3. Fluxuri financiare și tranzacții bugetare semnificative în 2018.....	3
3.1. Situațiile financiare ale FG FEIS la data de 31 decembrie 2018.	3
3.2. Operațiuni FEIS acoperite de garanția UE.....	4
3.3. Provizionarea FG FEIS.....	4
3.4. Cererile de executare și utilizarea garanției UE.....	4
4. Gestionarea FG FEIS în 2018.....	5
4.1. Gestionarea financiară	5
4.2. Evoluții ale pieței în 2018.....	5
4.3. Componenta portofoliului și principalele sale caracteristici de risc	6
4.4. Performanță	6
5. Evaluarea adecvării valorii-țintă și a nivelului FG FEIS	6

1. INTRODUCERE

Temeiul juridic al prezentului raport este Regulamentul (UE) 2015/1017 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 iunie 2015 privind Fondul european pentru investiții strategice, Platforma europeană de consiliere în materie de investiții și Portalul european de proiecte de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1291/2013 și (UE) nr. 1316/2013 – Fondul european pentru investiții strategice¹ (denumit în continuare „Regulamentul FEIS”). Regulamentul FEIS a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2017/2396 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2017 în ceea ce privește prelungirea duratei Fondului european pentru investiții strategice și introducerea unor îmbunătățiri tehnice ale fondului și ale Platformei europene de consiliere în materie de investiții² („Amendamentul FEIS 2.0”). Printre altele, Amendamentul FEIS 2.0 a majorat dimensiunea garanției UE și a ajustat valoarea-țintă. Acordul privind gestionarea FEIS și acordarea garanției UE (denumit în continuare „Acordul FEIS”) a fost semnat de către Comisia Europeană și Banca Europeană de Investiții („BEI”) la 22 iulie 2015 și a fost modificat și reformulat la 21 iulie 2016, 21 noiembrie 2017, 9 martie 2018 și 20 decembrie 2018.

Conform articolului 16 alineatul (6) din Regulamentul FEIS, până la data de 31 mai a fiecărui an, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Curții de Conturi un raport anual³ privind gestionarea Fondului de garantare al FEIS (denumit în continuare „FG FEIS”) în anul calendaristic anterior, care include o evaluare a adecvării valorii-țintă și a nivelului FG FEIS și a necesității de realimentare a acestuia. Acest raport anual trebuie să conțină o prezentare a situației financiare a FG FEIS la sfârșitul anului calendaristic anterior, a fluxurilor financiare din cursul anului calendaristic anterior, precum și a tranzacțiilor semnificative și a oricăror informații relevante privind conturile financiare. Raportul trebuie, de asemenea, să includă informații privind gestiunea financiară, performanța și riscul aferent FG FEIS la sfârșitul anului calendaristic anterior.

2. CONTEXT OPERAȚIONAL

Garanția UE⁴ acoperă operațiunile de finanțare și de investiții semnate de BEI în cadrul părții principale a componentei pentru infrastructură și inovare („IIW”) și de FEI în cadrul componentei pentru IMM-uri („SMEW”) și al subcomponentei de investiții pentru IMM-uri/MidCap. O parte a operațiunilor FEIS este acoperită de această garanție, iar o altă parte este realizată de Grupul BEI pe propriul risc⁵.

Conform articolului 12 din Regulamentul FEIS, FG FEIS trebuie să constituie o rezervă de lichiditate din care urmează să fie plătită BEI în cazul în care se cere executarea garanției UE. În conformitate cu Acordul FEIS dintre UE și BEI, cererile de executare sunt plătite de FG FEIS atunci când quantumul lor depășește fondurile aflate la dispoziția BEI în contul FEIS. Contul FEIS, gestionat de BEI, a fost instituit în vederea colectării veniturilor și a sumelor recuperate ale UE provenite din operațiunile FEIS acoperite de garanția UE și, în măsura în care soldul disponibil permite acest lucru, în vederea plății cererilor de executare a garanției

---

¹ JO L 169, 1.7.2015, p. 1.

² JO L 345, 27.12.2017, p. 34.

³ Prezentul raport este al patrulea raport referitor la FG FEIS. Pentru rapoartele anterioare, a se vedea COM(2016)353 final, COM(2017)326 final și COM(2018)345 final.

⁴ Valoarea garanției UE a fost majorată prin Amendamentul FEIS 2.0 de la 16 miliarde EUR la 26 de miliarde EUR.

⁵ Valoarea garanției Grupului BEI a fost majorată prin Amendamentul FEIS 2.0 de la 5 miliarde EUR la 7,5 miliarde EUR.

UE.

FG FEIS este provizionat în mod progresiv, ținându-se cont de creșterea expunerii asumate de garanția UE.

Conform articolului 12 alineatul (4), resursele FG FEIS sunt gestionate direct de Comisie și sunt investite în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, respectându-se normele prudențiale corespunzătoare.

BEI și FEI sunt responsabile cu evaluarea și monitorizarea riscului fiecărei operațiuni în parte garantate prin garanția UE. Pe baza acestor informații și a unor ipoteze coerente și prudente privind activitatea viitoare, Comisia asigură menținerea unui nivel adecvat al valorii-țintă și al FG FEIS. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul FEIS, BEI și FEI au înaintat un raport Comisiei și Curții de Conturi Europene în martie 2019.

În temeiul articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul FEIS, raportul anual al BEI către Parlamentul European și Consiliu conține informații specifice cu privire la riscul agregat asociat operațiunilor de finanțare și de investiții desfășurate în cadrul FEIS, precum și cu privire la cererile de executare a garanției.

3. FLUXURI FINANCIARE ȘI TRANZACȚII BUGETARE SEMNIFICATIVE ÎN 2018

Informațiile financiare privind FEIS sunt prezentate mai jos, defalcate pe patru secțiuni: (1) situația financiară a FG FEIS la 31 decembrie 2018, (2) operațiunile FEIS acoperite de garanția UE, realizate de Grupul BEI până la 31 decembrie 2018, (3) provizionarea FG FEIS și (4) cererile de executare și utilizarea garanției UE.

3.1. SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FG FEIS LA DATA DE 31 DECEMBRIE 2018.

La 31 decembrie 2018, activele totale ale FG FEIS⁶ se ridicau la 5 452 milioane EUR. Acestea se compuneau din portofoliul de titluri de investiții, repartizat după cum urmează: active disponibile pentru vânzare (5 000 de milioane EUR), o vânzare de USD în cadrul unui contract forward pe cursul de schimb cu o valoare actualizată netă pozitivă, clasificată drept active financiare la valoarea justă prin excedent și deficit (2 milioane EUR) și numerar și echivalente de numerar (450 de milioane EUR).

În ceea ce privește contul de profit și pierdere din 2018⁷, FG FEIS a încheiat anul cu un rezultat economic de -13,9 milioane EUR. O pierdere netă de -34,5 milioane EUR rezultată din variațiile pozitive (28,4 milioane EUR) și negative (-62,9 milioane EUR) ale valorii juste a instrumentelor financiare derivate utilizate pentru acoperirea riscului valutar pentru partea exprimată în USD a portofoliului, a fost compensată de câștigurile nete (17,0 milioane EUR) rezultate din reevaluarea valutară pozitivă (103,7 milioane EUR) și negativă (-86,7 milioane EUR) a activelor financiare și a veniturilor din dobânzi (17,5 milioane EUR). Pierderea restantă constă, în principal, din pierderi nete din vânzările de titluri de valoare disponibile pentru vânzare⁸ (-13,3 milioane EUR) și din comisioane de custodie (-0,6 milioane EUR).

⁶ Situațiile financiare auditate ale Fondului de garantare al FEIS sunt prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește raportul FG FEIS.

⁷ A se vedea pagina 6 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește raportul FG FEIS.

⁸ Cifra netă este compusă din câștiguri în valoare de 4,3 milioane EUR și pierderi de 17,6 milioane EUR.

3.2. OPERAȚIUNI FEIS ACOPERITE DE GARANȚIA UE

La 31 decembrie 2018, expunerea garanției UE la operațiunile FEIS în curs plătite de Grupul BEI se ridică la 15,8 miliarde EUR, față de angajamentul juridic net disponibil⁹ de 25,9 miliarde EUR garantat de UE. Cuantumul de 15,8 miliarde EUR este înregistrat ca datorie contingentă în notele la situațiile financiare ale UE pe 2018.

În 2018, operațiunile FEIS gestionate de BEI în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare au generat un venit net de 112,7 milioane EUR pentru UE. Din acest cuantum, o sumă netă de 38,9 milioane EUR¹⁰ (la 31 decembrie 2018) de recuperat de Comisie de la BEI a fost înregistrată în situațiile financiare ale UE pe 2018. Operațiunile FEIS legate de o cerere de executare în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare sunt descrise în secțiunea 3.4.

Pentru operațiunile FEIS din cadrul componentei pentru IMM-uri, UE a suportat costuri de 30,3 milioane EUR în 2018. Din această sumă, taxele administrative ale FEI, în valoare de 21,9 milioane EUR, înregistrate în situațiile financiare ale UE pe 2018, se plătesc către FEI începând cu 30 iunie 2019.

3.3. PROVIZIONAREA FG FEIS

În 2018, a fost alocat un credit bugetar de 2 069 de milioane EUR pentru provizionarea FG FEIS. Din această sumă, un credit bugetar de 1 905 milioane EUR a fost alocat în conformitate cu Decizia C(2018)307 a Comisiei. Din linia bugetară „Rezerve pentru intervenții financiare” au fost puse la dispoziție credite de angajament suplimentare în valoare de 105 milioane EUR. În cele din urmă, o sumă de 59 de milioane EUR a fost angajată ca venituri alocate.

În cursul anului, a fost plătită efectiv către FG FEIS o sumă totală de 2 014 milioane EUR. Cea mai mare parte a acestei sume provenea din creditele de plată de la bugetul general al UE, în timp ce o sumă de 59 de milioane EUR a fost recuperată drept venituri alocate (53,4 milioane EUR din veniturile FEIS și 5,6 milioane EUR din veniturile Fondului Marguerite), iar o sumă de 154,9 milioane EUR a fost transferată sub formă de credite de plată suplimentare la sfârșitul exercițiului bugetar.

3.4. CERERILE DE EXECUTARE ȘI UTILIZAREA GARANȚIEI UE

În conformitate cu articolul 8 alineatul (1) litera (a) din Acordul FEIS, garanția UE a fost mobilizată pentru o sumă de 97,1 milioane EUR pentru o operațiune aflată în situație de nerambursare în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare. În conformitate cu articolul 11 din Acordul FEIS, BEI a recuperat inițial suma de 18,6 milioane EUR, ceea ce a redus suma de plătit la 78,5 milioane EUR. Cererea a fost plătită din contul FEIS (17,7 milioane EUR) și din FG FEIS (60,8 milioane EUR). Ulterior, a fost recuperată suma de 1,6 milioane EUR. În ceea ce privește această operațiune aflată în situație de nerambursare, BEI a solicitat 1,0 milion EUR pentru costurile de recuperare și 0,6 milioane EUR pentru costurile administrative recuperabile.

În 2018, o sumă de 0,6 milioane EUR a fost plătită către BEI pentru costurile de finanțare¹¹ și

⁹ Conform articolului 11 din Amendamentul FEIS 2.0, garanția UE nu trebuie să depășească, în niciun moment, valoarea de 26 de miliarde EUR și nu depășește 16 miliarde EUR înainte de 6 iulie 2018. Cererile de executare și utilizarea garanției UE, precum și provizioanele pentru produsele de garanție de portofoliu în cadrul componentei pentru IMM-uri se deduc din valoarea maximă a garanției UE.

¹⁰ După deducerea costurilor de recuperare restante, în valoare de 0,5 milioane EUR, care trebuie plătite BEI în 2019 pentru o operațiune aflată în stare de nerambursare.

¹¹ A se vedea articolul 8 alineatul (1) litera (d) din Acordul FEIS. Această sumă nu include costurile de 1,6 milioane EUR aferente cererii menționate mai sus.

10,7 milioane EUR pentru ajustări de valoare¹².

4. GESTIONAREA FG FEIS ÎN 2018

4.1. GESTIONAREA FINANCIARĂ

Portofoliul de investiții al FG FEIS este investit în conformitate cu principiile de gestionare prevăzute în Decizia C(2016)165 a Comisiei din 21 ianuarie 2016 de aprobare a orientărilor privind gestionarea activelor Fondului de garantare al FEIS.

Aceste orientări prevăd că activele din portofoliul de investiții trebuie să furnizeze suficientă lichiditate pentru a acoperi posibilele cereri de executare a garanției, urmărindu-se în același timp optimizarea nivelului de randament și de risc într-un mod care să fie compatibil cu menținerea unui grad înalt de securitate și stabilitate.

Au fost adoptate strategii de investiții și de gestionare a riscurilor care reflectă obiectivele de investiții și perspectivele pieței. Strategia de investiții viza o mai mare diversificare a diferitelor categorii de active cu venit fix.

4.2. EVOLUȚII ALE PIEȚEI ÎN 2018

Anul 2018 a fost dificil pentru investitori, caracterizându-se prin randamente globale negative sau la un nivel mai scăzut ca niciodată, combinate cu o semnificativă volatilitate și o incertitudine a pieței. Unii factori esențiali care au contribuit la acest mediu volatil au fost înăsprirea treptată a politicii monetare în zona euro și în SUA, pe fondul așteptărilor legate de continuarea creșterii economice și de creșterea inflației, războiul comercial, evoluțiile din Italia și perspectivele economice mai sumbre care au apărut spre sfârșitul anului. În ceea ce privește politica monetară, BCE a redus achizițiile lunare de active nete în cadrul așa-numitei politici de relaxare cantitativă de la 30 de miliarde EUR la 15 miliarde EUR în septembrie și, ulterior, a încheiat achizițiile nete la sfârșitul anului 2018. Rezerva federală a SUA a înregistrat patru creșteri de 25 de puncte de bază pe parcursul anului ridicând rata-țintă a fondurilor federale la 2,25-2,5 până la sfârșitul anului.

În acest context, după ce s-a situat la un nivel semnificativ de ridicat la începutul anului 2018, randamentul titlurilor europene cu venit fix a înregistrat, în general, cel mai scăzut nivel al său din tot anul la sfârșitul anului ca urmare a încetinirii creșterii economice și a perspectivelor economice, a scăderii prețurilor la petrol și a așteptărilor mai scăzute în ceea ce privește traiectoria pe termen mediu a ratelor de politică monetară. Marjele de credit au crescut ușor în cursul anului, iar mutarea s-a accelerat în luna decembrie o dată cu declinul piețelor de capital și cu încheierea achiziționării de active nete de către Banca Centrală Europeană (BCE). Randamentul obligațiunilor pe termen scurt din zona euro a scăzut și el, dar mai puțin semnificativ, ceea ce a dus la o aplatizare a curbelor de randament relevante în toate domeniile. Indicele încrederii economice în zona euro — care acoperă starea de spirit a gospodăriilor și a întreprinderilor — a scăzut mult mai mult decât în previziunile analiștilor, ajungând la cel mai scăzut nivel al său în aproape doi ani. Declinul a fost generalizat pentru ansamblul grupurilor industriale și al țărilor. În ansamblu, marjele de randament ale țărilor periferice față de statul german au scăzut în luna decembrie. Marjele de randament pentru Italia s-au îngustat cu mai mult de 30 de puncte de bază terminând luna la 250 de puncte de bază, susținute de înțelegerea la care s-a ajuns cu Comisia Europeană privind bugetul Italiei.

---

¹² A se vedea articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Acordul FEIS.

4.3. COMPONENTA PORTOFOLIULUI ȘI PRINCIPALELE SALE CARACTERISTICI DE RISC

La 31 decembrie 2018, portofoliul de investiții a fost alcătuit, în principal, din titluri emise de emitenți suverani (27 % din valoarea de piață față de 46 % pentru indicele de referință), precum și emise de sectorul „subsuverani, supranaționali și agenții” (SSA) și de guverne străine (18 % din valoarea de piață, față de 12 % pentru indicele de referință) și din obligațiuni garantate (25 % din valoarea de piață față de 20 % pentru indicele de referință). Restul era alocat, în principal, obligațiunilor negarantate emise de întreprinderi și de instituții financiare. Un procent de aproximativ 9 % din portofoliu reprezenta investiții lichide și foarte bine cotate (AA/AAA), denumite în USD. Riscul de schimb valutar al acestor investiții a fost acoperit. La sfârșitul anului 2018, expunerea portofoliului la obligațiuni conforme criteriilor de mediu, sociale și de guvernare a fost cu mai mult de 3 ori mai mare decât valoarea sa de referință.

Durata portofoliului¹³ era de 2,41 ani la sfârșitul anului 2018, iar ratingul de credit mediu era „A-”.

Cea mai mare parte a portofoliului este investită în titluri lichide, iar o parte adecvată (21 % din totalul valorii portofoliului) are o scadență de sub 12 luni.

Din punctul de vedere al duratei, al riscului de credit și al lichidității, profilul portofoliului a fost calibrat în conformitate cu fluxurile de numerar preconizate, provenite din operațiunile FEIS acoperite de garanția UE (de exemplu, cereri de executare și venituri preconizate).

4.4. PERFORMANȚĂ

Performanța anuală este calculată pe o bază ponderată în timp, pentru a nu fi afectată de dimensiunea portofoliului, care a crescut în mod considerabil pe parcursul anului.

Într-un mediu de piață foarte dificil, caracterizat de un randament global negativ sau la un nivel mai scăzut ca niciodată, combinat cu o semnificativă volatilitate și o incertitudine a pieței, fondul a înregistrat o performanță anuală absolută de -0,312 % în 2018. Acest randament corespunde performanței anuale a valorii de referință pentru FEIS (-0,305 %) și s-a obținut în contextul unor rate negative în zona euro (în special pentru ceea ce este perceput de piețe ca expuneri „fără risc de credit” și lichide în Europa) și al mai multor creșteri ale ratelor dobânzilor în Statele Unite.

5. EVALUAREA ADECVĂRII VALORII-ȚINTĂ ȘI A NIVELULUI FG FEIS

La 31 decembrie 2018, totalul cumulativ al împrumuturilor semnate în cadrul FEIS s-a ridicat la 53,6 miliarde EUR, acoperind 28 de state membre și fiind compus din 39,1 miliarde EUR semnate în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare (407 operațiuni) și din 14,5 miliarde EUR semnate în cadrul componentei pentru IMM-uri (470 de operațiuni). În general, acest lucru reprezintă o creștere semnificativă față de anul 2017, la sfârșitul căruia totalul împrumuturilor semnate s-a ridicat la 37,4 miliarde EUR.

La 31 decembrie 2018, soldul total al expunerii plătite acoperite de garanția UE s-a ridicat la aproape 15,8 miliarde EUR, față de 10,1 miliarde EUR în 2017.

Expunerea bugetului UE la eventuale plăți viitoare acoperite de garanția UE, legate de

¹³ Cifra care indică durata se referă la „durata modificată”, care măsoară sensibilitatea prețului unei obligațiuni la variația ratei dobânzii. Această cifră se bazează pe conceptul că prețul titlurilor este invers proporțional cu rata dobânzii.

operațiuni semnate (plătite sau nu), s-a ridicat la 19,8 miliarde EUR.

În cadrul componentei pentru infrastructură și inovare, soldul expunerilor plătite acoperite de garanția UE a fost de 14,8 miliarde EUR, din care 14,2 miliarde EUR pentru operațiunile de împrumut și 0,6 miliarde EUR pentru operațiunile de cvasicapital.

În cazul în care aceste operațiuni în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare vor genera pierderi, ele vor fi acoperite de garanția UE în conformitate cu termenii prevăzuți în Acordul FEIS. În special, garanția UE în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare este acordată sub forma unei garanții de primă pierdere din portofoliu pentru a acoperi operațiuni din portofoliul „credit” și din portofoliul „fonduri proprii” - bănci naționale de dezvoltare (BND) din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare. În cadrul portofoliului de capital standard al componentei pentru infrastructură și inovare, garanția UE se prezintă sub forma unei garanții totale, cu condiția ca BEI să investească o sumă echivalentă, pe propriul risc, în condiții de egalitate (*pari passu*).

La 31 decembrie 2018, în cadrul componentei pentru IMM-uri, totalul expunerilor existente acoperite de garanția UE a fost de 0,995 miliarde EUR, din care 0,880 miliarde EUR pentru operațiunile de garantare și 0,115 miliarde EUR pentru operațiunile de capital¹⁴.

În cazul în care aceste operațiuni în cadrul componentei pentru IMM-uri vor genera pierderi, ele vor fi acoperite în principal prin contribuțiile Fondului de garantare pentru IMM-uri InnovFin, ale Mecanismului de garantare a împrumuturilor din cadrul programului COSME, ale Mecanismului de garantare pentru sectoarele culturale și creative și ale Instrumentului financiar de garantare al EaSI. În ceea ce privește instrumentul de capital al componentei pentru IMM-uri (SMEW Equity Product), pierderile eventuale ar fi acoperite de garanția UE acordată în cadrul FEIS și al dispozitivului de primă pierdere InnovFin Equity (în cazul subcomponentei 2).

Valoarea-țintă a FG FEIS a fost fixată la 35% din totalul obligațiilor aferente garanției UE¹⁵. Evaluarea riscului diferitelor produse sprijinite de garanția UE arată că, în ansamblu, în cazul unor eventuale cereri de executare a garanției UE, bugetul Uniunii ar fi protejat în mod adecvat cu această rată-țintă, ținând cont de recuperările, veniturile și restituirile provenite din operațiunile BEI. Prin urmare, rata-țintă de 35 % este considerată adecvată.

FG FEIS se află în faza de construcție până în 2022; de aceea necesitatea reconstituirii lui va fi evaluată într-un stadiu ulterior.

---

¹⁴ După cum se arată în situațiile financiare ale UE la 31 decembrie 2018, fără a include contractele de garantare a căror perioadă de disponibilitate începe în 2019, sumele angajate și neplătite pentru operațiuni de garantare din cadrul COSME și cele angajate și neplătite pentru operațiunile de capital. Dacă s-ar ține cont de toate aceste elemente, soldul total al expunerilor (plătite sau nu) acoperite în mod potențial de garanția UE ar fi de 2,3 miliarde EUR.

¹⁵ A se vedea articolul 12 alineatul (5) din Regulamentul FEIS.